

CK.0000068787

LĂNG ĐU TRONG CÁC NỀN VĂN HÓA

YÊN
EU

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

Lãng du từ trẻ đến già

Ta thấy toàn mộng cũng là chiêm bao.

L. V. H.

LỜI NÓI ĐẦU

Internet đã toàn cầu hóa thông tin, làm cho mọi người ở bất cứ nơi nào trên trái đất cũng thấy tất cả, biết tất cả. Nhưng để đi đến hợp tác với nhau trong kinh tế, chính trị thì phải hiểu nhau, chấp nhận nhau. Muốn vậy thì cần có những hiểu biết về các điểm khác nhau về văn hóa, điều đó có nghĩa là chúng ta phải tạo nên bầu không khí "chung sống giữa các nền văn hóa" (lời của Dominique Wolton, tác giả cuốn sách "Toàn cầu hóa văn hóa", Đinh Thụy Anh, Ngô Hữu Long dịch, NXB Thế giới, 2006) để con người của các nền văn hóa xích lại gần nhau. Ngày nay cả thế giới dùng chung kỹ thuật Internet, nhưng không có chung về văn hóa, xã hội, chính trị. Nếu chúng ta lắng nghe, học hỏi lẫn nhau với tinh thần thiện chí: hợp tác cùng phát triển thì những trở ngại về văn hóa, xã hội, chính trị sẽ được giải tỏa. Nếu sử dụng trở ngại do khác nhau về văn hóa, xã hội, chính trị làm công cụ thì có thể gây ra hiểu lầm, gây thù địch, thậm chí đổ vỡ, chiến tranh.

Internet là phương tiện truyền thông với vô vàn thông điệp của thông tin đa chiều. Chúng ta phải thanh lọc, du nhập những gì phục vụ cho nhu cầu, cho sự phát triển của đất nước, nếu không sẽ ngơ ngác, rơi tòm vào biển thông tin và chết ngộp trong đó.

Cuốn sách "Lãng du trong các nền văn hóa" chỉ là "cưỡi ngựa xem hoa" trong thời buổi Việt Nam đã là thành viên của Tổ chức thương mại quốc tế, trong thời buổi toàn cầu hóa kinh tế. Vì vậy việc biết những nét chính trong nền văn hóa các nước cũng là điều cần thiết và bổ ích. Ta thấy các nền văn hoá đều có chung một điểm: sống phải có tình và có lý. Trong khi rõ nét ở văn hoá Việt Nam là nhân đạo, ở Ấn Độ là nhân bản, ở Trung Quốc là nhân văn, thì ở Nga là nhân ái, ở Mỹ là nhân quần. Phật giáo chỉ bám rễ và phát triển ở Trung Quốc khi các nhà truyền giáo biết đề cao chữ Hiếu, nhưng ở Việt Nam chữ đó là chữ Nghĩa. Điều đó cho thấy, cái gì có khả năng thích ứng thì mới hòa nhập được vào trong văn hoá bản địa. Việc hiểu biết văn hoá các nước sẽ làm tăng sự thông cảm, giúp ta mở rộng tầm nhìn về những vấn đề dân tộc và quốc tế. Nếu bạn đọc muốn đi xa hơn, đi sâu hơn vào những điều mình thích thú thì xin đọc những sách chuyên khảo.

Văn hoá ở đây được hiểu theo nghĩa bao gồm tín ngưỡng, tôn giáo, văn học, âm nhạc, hội hoạ..., là nơi thể hiện rõ nhất bản sắc dân tộc, tinh thần dân tộc, lòng tự hào dân tộc, cách tiếp nhận những giá trị của thế hệ đi trước, của các dân tộc khác. Bản sắc dân tộc là vấn đề hết sức tinh tế và nhạy cảm, là hợp lý ở dân tộc này, nhưng lại là phi lý, vô lý ở dân tộc khác. Chúng ta nên thấy đó là những khía cạnh khác nhau của một toàn thể, nên thấy đó là hoa thơm cỏ lạ của các vùng miền trên hành tinh chúng ta và đó là

sản phẩm của hoàn cảnh địa lý-chính trị-xã hội, của lịch sử.

Sách có thể chưa thỏa mãn được mong đợi của bạn đọc xa gần. Nếu bạn đọc chưa hài lòng mong bạn rộng lòng bao dung, tặc lưỡi: "Mới được đến thế!".

Chúc bạn đọc có niềm vui trong lúc đọc sách.

*P. Tây Thạnh, Q. Tân Phú,
ngày 24 tháng 10 năm 2008*

Luong Văn Hồng

ANH

Tên nước: Anh (Britain: Vùng đất của người Britain)

Tên đầy đủ: Vương quốc liên hiệp Anh và Bắc Ailen (Ireland): Vương quốc Anh)

Năm 55 trước Công nguyên, Ceasar vượt eo biển đến và gọi nơi đây là Britainia (vùng đất của người Britain)

Diện tích: 244.820 km² (theo wikipedia)

Dân số: 63.047.162 người (năm 2012)

Quốc khánh: 21 tháng 4

Quốc kỳ:

Quốc kỳ này ra đời năm 1801, do 3 quốc kỳ của England, Scotland, Ireland chồng lên nhau, chữ thập bất chéo màu đỏ tượng trưng cho thần bảo hộ của Ireland là thánh Patrick, chữ thập bất chéo màu trắng tượng trưng cho thần bảo hộ Scotland là Thánh Andrew. Quốc kỳ hình chữ nhật. Nền cờ màu lam sẫm, chính giữa nền cờ là chữ thập màu đỏ viền trắng tượng trưng cho thần bảo hộ nước Anh là Thánh George.

Quốc huy:

Tấm lá chắn gồm: Ba con sư tử vàng tượng trưng cho nước Anh. Sư tử đỏ tượng trưng cho Scotland. Cây đàn

màu vàng tượng trưng cho Ireland. Bệ nâng lá chắn có sư tử, ngựa có một sừng. Dòng chữ khắc ở bệ: "Ác giả, ác báo". Dải trang trí có dòng chữ: "Trời có Thương đế. Ta có quyền lợi". Quốc huy hiện nay do Nữ hoàng Victoria chế định khi lên ngôi năm 1873.

Quốc ca: *Thần linh phù hộ Nữ hoàng*

1. Thượng đế phù hộ Nữ hoàng, chúc Người vạn thọ vô cương. Thần linh phù hộ Nữ hoàng luôn thắng lợi, mãi vinh quang, dân tin phục, lòng sùng vui, trị vì nước, vương vị bền. Thần linh phù hộ Nữ hoàng!

2. Tỏ thần uy, mở lưới trời, bảo vệ vương thất, tiêu diệt quân thù. Phá tan mọi âm mưu, diệt trừ gian đảng, quét sạch mầm loạn. Chúng ta hãy cùng ngưỡng vọng. Thần linh phù hộ Nữ hoàng.

3. Mong Thượng đế ban ân nhiều, chọn tinh phẩm, dõng túi quý, Nữ hoàng vạn tuế! Mong Người bảo hộ pháp luật, để lòng dân cùng quy thuận, ca lên bài hát chân thành, thần linh phù hộ Nữ hoàng!

Thu đô: London

Ngôn ngữ chính thức: Tiếng Anh, tiếng U-ên, tiếng Gae-lic

Tôn giáo: Giáo hội Anh (Anh giáo), Thiên Chúa giáo La Mã, đạo Hồi, đạo Do Thái, Hội giám lý...

Tiền tệ: Sterling (Bảng Anh)

những sai lầm mà chúng tạo ra. Bacon cho rằng, phải thay đổi khi lịch sử sang trang.

* * *

Ở châu Âu, việc giao lưu văn hoá giữa các nước diễn ra nhanh, phần vì không có chuyện ngăn cấm, phần khác là các trí thức đều sử dụng thông thạo từ 3 tới 5 ngoại ngữ. Việc chịu ảnh hưởng của nhau thúc đẩy sự phát triển, tránh được việc lặp lại những gì đã phát kiến. Trường hợp Kant và Hume là một ví dụ.

David Hume là nhà triết học có ảnh hưởng tới nhà triết học Đức Imanuel Kant. Kant nói:

“David Hume đã đánh thức tôi khỏi giấc mơ của Chủ nghĩa giáo điều”.

Còn David Hume cho rằng:

“Toàn bộ sức mạnh sáng tạo của trí tuệ chỉ được quy về năng lực liên kết, chuyển dịch”.

LÃNG DU TRONG VĂN HỌC ANH

Ngày nay nhắc tới nước Anh là người ta liền tưởng tới kịch của *Shakespeare* (1564-1616), vì kịch của Shakespeare là đỉnh cao của nghệ thuật sân khấu thế giới. Kịch của ông ngày nay vẫn được diễn, quay thành phim, nó có ảnh hưởng lớn đến sân khấu hiện thực.

Cuộc đời sáng tác của ông chia làm ba giai đoạn. Giai đoạn thứ nhất từ 1600 trở về trước (chủ yếu là hài kịch và

kịch lịch sử), giai đoạn thứ hai từ 1600 tới 1608 (chủ yếu là bi kịch), giai đoạn thứ ba từ 1608 tới 1612 với không khí thần thoại nên thơ. Ngoài kịch Shakespeare còn viết 150 bài thơ *sonnette* là thơ tình và thơ tự do.

Người viết sách này đã từng xem những vở kịch sau của Shakespeare trong thời gian học ngữ văn Đức ở Đại học Tổng hợp Karl Marx (1968-1974) thành phố Leipzig (Đức): *Giấc mộng đêm hè* (A Midsummer Night's Dream, 1595); *Người lái buôn thành Venice* (The Merchant of Venice, 1596), *Richard Đệ nhị* (Richard II, 1595), *Julius Ceasar* (1599); *Romeo và Juliet* (Romeo and Juliet, 1594); *Hamlet* (1600); *Macbeth* (1600); *Vua Lear* (1605); *Othello* (1604); *Đêm thứ mười hai* (Twelfth Night, 1602).

Shakespeare là văn hào lớn cuối cùng của tư tưởng nhân văn trong trào lưu văn nghệ phục hưng ở châu Âu từ giữa thế kỷ XIV tới đầu thế kỷ XVII. Đề tài kịch của ông lấy từ cốt truyện của Đan Mạch, Italia, Anh... nên đa dạng, phong phú, đả phá tư tưởng phong kiến, tôn giáo, *phản ánh sự thống trị của đồng tiền trong giai đoạn đầu của Chủ nghĩa tư bản.*

TỪ VUA LEIR TRUYỆN CỔ DÂN GIAN ANH ĐẾN BI KỊCH VUA LEAR CỦA SHAKESPEARE TRONG VĂN HỌC ANH

Năm 1585, ở tuổi 21, Shakespeare rời quê hương Stratford đến kinh thành London với hai bàn tay trắng và lòng đam mê sân khấu. Cũng giống Molière, Shakespeare